

KARTA LIPSKA

Dokument państw członkowskich Unii Europejskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich podpisany w Lipsku w 2007 r., określający wspólne zasady i strategię polityki rozwoju miasta.

W zapisach Karty Lipskiej sformułowano szereg zaleceń i wytycznych niezbędnych do wdrożenia zrównoważonego rozwoju opartego na tradycyjnym europejskim policentrycznym modelu miasta przy uwzględnieniu dobrobytu gospodarczego, równowagi społecznej i zdrowego środowiska. W duchu hasła *Europa potrzebuje silnych miast i regionów, w których dobrze się żyje*, Karta Lipska zawiera postulaty wcielania w życie strategii i działań powalających zachować równowagę społeczną w miastach i pomiędzy nimi, różnorodność kulturową i wysokiej jakości standardy w zakresie projektowania, architektury i środowiska. Głównym przedmiotem troski jest społeczny, kulturowy i urbanistyczny rozwój miast w dwóch wymiarach: węższym, odnoszącym się do samego miasta, oraz szerszym, odnoszącym się do regionu, w którym miasto zachowuje rolę czynnika integracyjnego i stymulującego do rozwoju.

W Karcie Lipskiej ustanowiono trzy podstawowe strategie:

1. Tworzenie i zapewnianie wysokiej jakości przestrzeni publicznych, które – jako „miękkie czynniki lokalizacji” – przyczyniają się do rozwoju turystyki oraz przemysłowienia. Podkreślona została rola przestrzeni publicznych jako stworzonych przez człowieka miejskich krajobrazów dla warunków życia mieszkańców. W dokumencie wprowadzono pojęcie „kultury budowlanej” rozumianej jako suma wszystkich aspektów kulturowych, gospodarczych, technologicznych, społecznych i ekologicznych wpływających na proces planowania i budowania. Wyrażono troskę o zachowanie dziedzictwa architektonicznego.
2. Modernizacja sieci infrastruktury i poprawa wydajności energetycznej. Ten element strategii odnosi się do transportu miejskiego, infrastruktury technicznej miast i usług komunalnych w zakresie poprawy termoizolacyjnej budownictwa mieszkalnego. W dokumencie podniesiono również kwestię zmian klimatycznych i ograniczenie emisji CO₂ w celu ochrony środowiska i jakości życia.
3. Aktywna polityka innowacyjna i edukacyjna. W ramach tej strategii miasto postrzegane jest jako ośrodek tworzenia i przekazywania wiedzy (*know-how*), która zależy od poziomu i rozwoju edukacji na każdym jej poziomie (od przedszkola po uniwersytet) oraz współpracy przemysłu ze społecznością naukową. Strategia ta wspiera dialog społeczny i międzykulturowy.

W zapisach Karty Lipskiej zwrócono szczególną uwagę na dzielnice najuboższe, proponując rozwiązania zmierzające do poprawy jakości życia i wyrównania szans ich mieszkańców. W Karcie postulowana jest polityka integracji społecznej, której celem jest zapewnienie bezpieczeństwa w miastach poprzez zmniejszenie nierówności i zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Przyjęte strategie zmierzają do poprawy sytuacji najuboższych dzielnic z uwzględnieniem lokalnych potrzeb społecznych, gospodarczych, edukacyjnych i kulturowych. Narzę-

dziemi przeprowadzania koniecznych zmian są edukacja dzieci i młodzieży, sprawny transport publiczny i polityka budownictwa socjalnego.

Zapisy Karty Lipskiej odnoszą się do wartości ogólnoeuropejskich, ale położono w nich nacisk na rozwój polityki miejskiej na gruncie krajowym i regionalnym.

[B.F.]

Literatura:

„Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich”, dostęp 2 lutego 2018.

http://www.sarp.org.pl/pliki/karta_lipska_pl.pdf.

